



**SOCIETAT CIVIL
CATALANA**

El futur econòmic de Catalunya

Francesc Granell i Trias



**JUNTS
I MILLOR**

**ECONOMIA
I EMPRESA**

**Futur
econòmic de
Catalunya**

F. Granell

El futur econòmic de Catalunya

**Conferència a cura del Sr. Francesc Granell i Trias
pronunciada en el 1er Esmorçar d'Economia i Empresa de
Societat Civil Catalana, Barcelona, 2 de febrer 2016**

© Francesc Granell i Trias, 2016

Editat per Societat Civil Catalana

**Còrsega, 270
08008 Barcelona
Tel. 93 624 32 37**

media@societatcivilcatalana.cat

Web: www.societatcivilcatalana.cat

Twitter: <https://twitter.com/societatcc>

Facebook: <https://www.facebook.com/societatcc>

Youtube: <https://www.youtube.com/user/SocietatCivilCat>



El futur econòmic de Catalunya

Bon dia, Senyores i Senyors,

Voldria començar amb una afirmació que em sembla evident en aquest moment i ja des de fa temps. L'afirmació és que ens mirem massa el melic. ¿Què vull dir amb això que ens mirem massa el melic? Vull dir que som poca cosa i ens creiem que som fantàstics. ¿Què vol dir que som poca cosa? Vull dir que hem de contextualitzar el que és Catalunya dins d'Europa i dins del món: som poqueta cosa, l'1,5% d'Europa, 7 milions i escaig d'habitants. Europa en té 500 milions. I al món hi ha 7.500 milions d'habitants. És a dir, som l'ú per mil. I això dóna lloc al que dóna: 200.000 milions d'euros de PIB, amb una renda per càpita bastant acceptable de 27.000 dòlars. Però, malauradament, amb un atur del 19%.

En definitiva, que situats dins del món i dins d'Europa no som tant importants com diuen alguns, quan diuen que “no es poden oblidar de nosaltres i que no tindran més remei que acceptar que nosaltres vulguem ser independents o tenir un estat propi”, perquè som massa importants perquè la gent prescindeixi de nosaltres.

Jo ara no vull seguir amb aquella *boutade* que expliquen de quan Jordi Pujol va anar a la Xina: “Vostès quants són?” En aquell moment érem 3 milions: “i a quin hotel estan?” Tampoc es tracta d'això. Clar que, en època de Pujol, als anys 80, vam fer un intent de formar part del que se'n digué els “quatre motors d'Europa”. Però aquells quatre motors d'Europa, de fet eren tres i mig; en darrer terme, comparar-nos, nosaltres, amb Westfàlia o fins i tot amb Lyon o Milan tenia les seves connotacions, potser suposava pecar d'optimisme.

Però bé, dit això, ¿com estem situats dins d'aquesta Europa i dins del món? Si ens mirem el món, no som un país poc avançat, no. I segons el rànquing de Nacions Unides, no som un país que hagi de rebre ajuda internacional... tot això és



evident. Ara bé, si ens situem dins d'Europa, ¿com estem?, ¿és que Catalunya és una regió a la qual tothom intentarà solucionar-li els problemes? No sé si algú de vostès va llegir el *Financial Times* del dia 27, fa quatre dies, on el Sr. Junqueras demanava la col·laboració internacional per separar-nos de la resta d'Espanya...

¿Quina és la realitat?, ¿què és el que Europa pot pensar de Catalunya? Mirem-ho: estem situats en el número 142 del rànquing europeu de regions, sobre 262 regions (NUTS), que són les unitats estadístiques territorials que utilitza la Unió Europea per fer els seus càlculs i per veure a qui s'ajuda i a qui no s'ajuda. O sigui, som la 142 regió europea entre 262. Això vol dir que no som ni la primera, ni la segona, ni la tercera... La primera és Utrecht i pot semblar estrany. Però quan veus que la segona és Londres, penses que ja ho entens. O quan dius Estocolm, Amsterdam o Frankfurt, fins i tot Paris, reconeixes que s'ha calculat bé.

Si ens centrem en Espanya, veiem que Catalunya no és ara per ara la millor regió millors. Dins d'aquest rànquing nosaltres som en el lloc 142, però Madrid és en el 57 i Euskadi en el 103. ¿Què vol dir això? ¿Què vol dir que Navarra ocupi el 131? Podeu pensar: ¡home, és que els altres tenen la capitalitat o un bon règim fiscal! Bé, d'això en podem parlar si voleu després. Però fixem-nos en una regió que tenim més a prop, Perpinyà, ocupa el lloc 117. És a dir, Perpinyà està millor que nosaltres. Naturalment, Milan està també per davant nostre.

¿Com es fa aquest rànquing? La Comissió Europea i Eurostat pretenen objectivar la situació relativa de cada regió. ¿Quins elements, quines consideracions, quins integrants té aquesta mediocritat de la nostra classificació, de 142 sobre 262? Els elements de l'índex de competitivitat regional són els anomenats "11 pilars de la competitivitat".

El primer dels quals són les institucions. Quan analitzem les institucions veiem que les de Catalunya els correspon el lloc 185. ¿Per què estem pitjor classificats en relació a institucions? Perquè aquí rau un dels elements més importants per a la competitivitat: la facilitat per crear nous negocis. Doncs, resulta que ni a Espanya que, en termes generals, és el número 15 entre els estats membres de la Unió, ni a Catalunya en particular, que es troba en el 142, pel que fa a aquest àmbit, les institucions són facilitadores. Després parlarem del perquè



les dificultats institucionals per crear negocis, per obtenir llicències o pel que convingui ens fan estar per sota de la mitjana.

El segon factor de competitivitat, respecte al qual Catalunya no té gaire a dir, és el de la macro-estabilitat, la estabilitat macroeconòmica. Aquest correspon fonamentalment a tot l'Estat. En canvi, on estem millor que la mitjana curiosament és en el tercer dels pilars, que és el d'infraestructures. Mira que de les infraestructures ens en queixem. El corredor del mediterrani és una queixa reiterada. També maldem molt del port i de l'aeroport. Però, quan analitzem el nombre de passatgers que arriben als aeroports de cadascuna de les zones, estem al lloc 95. Voldir dir que tenim millors infraestructures que la mitjana, ja que -com he repetit- de mitjana Catalunya és a la posició al 142. O sigui, estem millor en infraestructures i la majoria d'aquestes infraestructures han estat finançades per l'Estat: els trens, l'AVE, la xarxa d'autopistes, el port i l'aeroport. En aquest àmbit ocupem el lloc 95, una posició millor que la nostra mitjana global.

Sobretot, en allò que estem molt bé aquí és en salut. ¿Per què? Caldria analitzar si és pel sector públic o pel sector privat... Perquè crec que aquí tenim una tradició molt llarga de sanitat privada de tota mena. En aquest tema estem en una posició avançada, el número 17 d'Europa. Som una regió europea ben situada en termes de l'esperança de vida, de mortalitat infantil, de càncer, fins i tot en una baixa taxa de suïcidis. En aquest darrer aspecte potser és per temes religiosos, per bé que no sé si avui la religió serà un factor determinant...

En educació estem una mica per sobre de la mitjana, en el lloc 100 o 107. Això vol dir que tenim que tenim algunes institucions d'educació superior punteres, perquè en educació infantil, en educació bàsica, pràcticament tots els països europeus, excepte potser Bulgària o Romania, tenen un nivell d'escolarització del 100 per 100. Només faltaria que això a Europa no passés. El que s'ha de comparar, sobretot, són els nivells d'educació superior i professional.

Per contra, estem fatal en el 7è indicador, sobre el mercat laboral. Tracta de l'eficiència en l'ocupació, de la integració de la dona en el conjunt de les activitats econòmiques, de la desigualtat salarial, de totes aquestes coses. Clar, en subocupació i atur estem fatals. Estem al lloc 251, sobre 262. Estem molt per sota de la mitjana. Ahir mateix el Foment del Treball demanava que, sobretot, si hi



havia canvi polític no canviessin gaire les normes laborals, perquè ara que hem aconseguit una certa devaluació interna que ha afavorit la competitivitat que no caiguéssim un altre cop i això seria desastrós. En definitiva, en quant a eficiència del mercat laboral estem relativament ben pitjor que la mitjana.

En quant a la dimensió del mercat, que és un altre element important a considerar com a factor de competitivitat, estem millor situats que la mitjana, perquè en nivell de població, de consum per càpita, de renda per càpita etc. ens situem al lloc 94. Tot i que, si ens comparem amb Madrid, Madrid està en el 32. És a dir, que ens trobem a força distància de Madrid i fins i tot d'Euskadi, que està en el 77. És a dir, quan ho anem comparant tot, ens trobem que sempre a Catalunya tots els indicadors de competitivitat sempre són per darrere de Madrid i per darrere d'Euskadi. Algú em pot dir, el règim fiscal, la capitalitat...

Cal, no obstant, que considerem altres aspectes. Pel que fa a la preparació respecte a la tecnologia, i a les futures tecnologies, aquí també estem molt contents perquè tenim el Mobile i ara el tornarem a tenir. Alhora, la realitat és que en l'accés dels particulars a Internet i pel que fa a les noves tecnologies o les connexions el nostre nivell és mitjà, estem al lloc 141. És a dir, ens acostem molt a la nostra mitjana. Així, doncs, tampoc és que siguem res de l'altre món, malgrat que tinguem el congrés del Mobile aquí a la Fira cada any. Cal dir: afortunadament!, perquè això fa que hi hagi una certa sensibilització addicional sobre la necessitat d'aquesta preparació per assimilar noves tecnologies.

El penúltim factor, el número 10, és el de la sofisticació en els negocis. Evidentment, Catalunya ha estat sempre una regió industrial, de fet el 25% del nostre PIB encara és industrial. Però, ¿què vol dir la sofisticació en els negocis? Vol dir que hauríem de tenir molt més sector financer del que tenim, molts més serveis avançats dels que tenim: assegurances, qüestió immobiliària, professionals de tota mena que s'instal·lin aquí. La agricultura no compta, és l'1 del PIB i no es pot sofisticar la economia i el sistema de negocis a través de la agricultura. La indústria, dona el que dona, facilita exportacions. Però, en definitiva, el que compta són les noves línies de negoci que es creen en una economia. Aquí podríem parlar molt d'això. El turisme és un sector dinàmic, i ara resulta que li posem pegues.



Finalment, el darrer pilar de la competitivitat és la innovació. I dins de la innovació cal considerar el nombre de patents, la sol·licitud de noves patents, la R+D, el treball en sectors tecnològicament avançats... En aquest capítol som el número 140 i Madrid, el número 48. Això vol dir que tampoc aquí generem tantes patents. A més a més, veiem que algunes indústries farmacèutiques en el moment que volen crear noves patents o noves recerques a la millor es domicilien a Irlanda o a l'estranger (aquest constitueix també un altre tema a considerar).

Tot plegat i per entendre'ns: no podem seguir pensant que Catalunya és la millor del món. A Catalunya anem tirant: en algunes coses com la salut millor, en altres desastrosament, com és el cas de les oportunitats i facilitats que s'ofereixen per crear nous negocis Però és el que tenim.

Certament, Catalunya està molt oberta. És obvi que històricament ha estat oberta perquè som una zona de frontera, estem al costat de França, i França ha estat sempre un motor de progrés. Sobretot, fins a començaments de s. XX, perquè després el motor de progrés ha estat Nova York o altres indrets. Tot i així, deu n'hi do l'avantatge que ens ha proporcionat, en bona part de la nostra història, d'una banda el fet d'estar a la riba del Mediterrani; i, en una altra, la proximitat a França. Recordo que la primera gran manifestació que va fer la Generalitat de Tarradellas abans de la Guerra Civil va ser a París. Després, la primera manifestació de projecció internacional que va fer la Generalitat restablerta en temps de Pujol també va ser a París. París segueix sent un gran mirall per a Catalunya, no l'és Nova York: fins i tot les inversions americanes han estat centrades a Madrid; aquí, més aviat hem tingut les inversions europees, les d'alemanys, de francesos...

Si bé, doncs, Catalunya és, òbviament, una regió oberta, tanmateix l'obertura ha anat canviant, perquè abans era una obertura derivada de l'empenta de la burgesia catalana: quan érem capaços de fer màquines importants, de fer calderes, de fer moltes coses... que si ara no les fan les multinacionals, aquí no les fa ningú. Aquest fet dona unes connotacions diferents a l'obertura exterior que tenim ara, que no és pas la que érem capaços de tenir fa una sèrie d'anys. S'ha produït una desnacionalització de l'obertura exterior. Desnacionalització de l'obertura exterior que ofereix menys possibilitats de fer una política autòctona activa d'exportacions.



Si observeu les llistes de les empreses exportadores, aquests rànquings que surten sempre, les primeres no són societats on, precisament a Catalunya, hi tinguem capital: són 3 ó 4 multinacionals i alguna empresa farmacèutica. Però bàsicament són multinacionals les empreses que generen aquesta projecció exterior. Llavors, ¿què és el que exportem?, ¿com ho fem? Jo crec que aquí estem en una societat *low cost*, i aquesta societat *low cost* només es va interrompre en una etapa que va impulsar bàsicament una sola persona, el Sr. Joan Antoni Samaranch. Ell va suscitar un interès col·lectiu per tal que, a través dels Jocs Olímpics, es fes tota una moguda de renovació urbanística, tecnològica i de renovació de moltes coses de les quals encara vivim ara. L'impacte d'aquella etapa sobre el futur turístic de Catalunya va ser decisiu.

Però al Sr. Samaranch no li han dedicat ni un carrer ni cap plaça. En canvi, dediquen carrers i places a persones que no han fet precisament res per a Barcelona, ni per a Catalunya, ni per a ningú. Més aviat han creat problemes i han ajudat a crear desavinences entre nosaltres. Però bé, ara no es tracta de defensar el Sr. Samaranch, del qual jo soc un acèrrim defensor, sinó constatar que vivim, en part, d'aquesta herència, en una Catalunya *low cost* amb factors de competitivitat derivats de la devaluació interna que venim practicant des de fa temps.

¿Quines perspectives de Catalunya tenim avui? ¿Quines són les possibilitats que vagi millor o vagi pitjor? ¿Com veiem aquest posicionament que hem explicat? ¿Ha d'anar evolucionant i com? A totes aquestes preguntes podríem respondre des d'una perspectiva optimista o pessimista. Si mirem les dades d'ara, del 2015, podríem ser optimistes, perquè Espanya en el seu conjunt ha crescut el 3,2%. Això, tenint en compte que Europa ha crescut un 1% i escaig, i que l'economia mundial ha crescut el 3%, i que dins de l'economia global hi ha països que segueixen creixent molt: Xina ha entrat en crisi però està creixent el 6%. Clar que ningú no sap ben bé quant creix, perquè si mires els índex de consum d'electricitat ha crescut el 0%. "És que som més eficients energèticament" diuen els xinesos, però a la millor resulta que dir que han crescut un 6 o un 7% està sobreestimat, tanmateix no farem cap anàlisi problemàtica d'aquesta qüestió. Nosaltres hem crescut un 3,2%, però Madrid ha crescut un 3,6% aquest any passat. I les Balears un 3,9%. "És que el creixement de les Balears és només pel turisme".



Bé, és el que tenim. I nosaltres pensem que el 2016 serà pitjor per a tothom. Perquè ja estem veient les perspectives econòmiques mundials. Al Fons Monetari Internacional, a Davos, feien estimacions que Espanya si enguany ha crescut el 3,3% creixerà el 2,7%. ¿Què passarà amb Catalunya? El 2016 creixerem el 2,4%, menys que la mitjana espanyola. Mentre que aquest anys anaven al mateix ritme Espanya i Catalunya.

L'any vinent, nosaltres el 2,4% i Espanya el 2,7%. D'acord amb les estimacions de BBVA, Catalunya serà la regió espanyola que menys creixerà, excepte Astúries. I això és bastant més preocupant, perquè Astúries té el problema del carbó... Però nosaltres tindrem una frenada també. I ¿per què es produirà el 2016 aquesta situació? Primer hi ha la desacceleració mundial: és evident que una regió oberta com Catalunya, quan hi ha una desacceleració global, pateix més que altres regions espanyoles menys obertes. La desacceleració afectarà més a Catalunya.

Però el segon element, i molt important, és l'ajornament de les decisions de despeses i d'inversió com a conseqüència del calendari electoral i de la evident incertesa política. Si sumem a la frenada de l'economia mundial, aquesta realitat de calendari electoral i d'incertesa política ens expliquem clarament que les perspectives del creixement català no siguin les millors. Tot tenint en compte que tampoc comptem amb inversors molt actius, ni amb una burgesia molt activa com havíem tingut en el passat. Crec que sobre l'evolució de l'economia mundial podem fer ben poca cosa, som subjectes passius d'aquesta realitat. En canvi, pel que fa a la incertesa política, de com estan anant les coses, podem treure'n una sèrie de conclusions.

La primera conclusió és que està caient en picat l'obertura de negocis a Barcelona. Recordarem que Barcelona és el motor de l'economia de Catalunya. La veritat és que, des de que ha arribat l'alcaldia de la Sra. Colau, han caigut estrepitosament el número de noves llicències per establir negocis a Barcelona. En els dos anys últims del govern del Sr. Trias, al segon semestre del 2013, es van generar 175 llicències per a nous negocis; l'últim any, passàvem de 100; i el segon semestre del 2015 només 96 llicències. Què vol dir això? Vol dir que, o bé hi ha un desànim a l'hora d'intentar demanar noves llicències, perquè es veu que la cosa



no està clara, o es veu que hi ha un treball molt poc resolutiu de les noves autoritats. I això passa tant a Barcelona com a Catalunya. Pensem el mal que està fent la moratòria hotelera. Avui, després de més vacil·lacions que cap altra cosa, ha sortit un responsable municipal a dir " Grand Hyatt, la torre Agbar sí es farà" Oh gràcies, però si ja tenien les llicències municipals concedides. ¿Per què ha calgut dir que es farà?: per la incertesa general de tota la moratòria hotelera. Ja veiem l'enfrontament que hi ha entre el gremi i l'administració. I, sobretot, hi ha molt poca eficiència. Per tant, si ens fixem en el primer dels pilars de què hem parlat abans, en el qual es basa la competitivitat -el de les institucions i la facilitat per crear per crear negocis- resulta que aquest pilar el tenim per terra, absolutament per terra. A banda, és que no hi ha pressupost municipal ni de Catalunya per tirar endavant projectes, i sense tirar endavant projectes, molts o pocs, resulta que es produeix un cert col·lapse i una certa incertesa respecte a tot el que és la creació de nova activitat econòmica.

L'Ajuntament de Barcelona és molt important per generar dinamisme a l'economia catalana i s'ha destinat a altres prioritats. Prioritats que normalment no tenen efecte multiplicador, sinó que són despeses, despeses socials, sense cap mena d'efecte multiplicador sobre aquesta renda del futur. Ens trobem, doncs, amb el pecat de manca de inversions, de moratòries.

Però, sobretot, el que afecta més és el procés independentista. El procés independentista genera, ha generat unes perspectives molt poc clares. Ha provocat, com tots sabeu, una efervescència social, per tal com es diu que el futur de Catalunya serà meravellós. Serà meravellós, si s'oblida el que la nostra balança comercial exterior mostra: que el superàvit l'obtenim del comerç amb la resta d'Espanya. Aquest superàvit és el que ens permet compensar el dèficit que tenim respecte a la resta del món; és el que ens permet comprar petroli -encara que ara sigui barat -, i les matèries primeres que necessitem per fer funcionar la nostra indústria.

D'altra banda, el procés d'independència es fonamenta, pel que fa als temes econòmics, sobre una base falsa: com que Catalunya és una zona molt oberta, si no venem a la resta d'Espanya, perquè trenquem els lligams, ja vendrem a la resta del món. Però resulta que el nostre principal mercat és Aragó, com sabeu tots molt bé;



per sobre del que és el mercat francès, que seria el primer internacional, i per descomptat d'Alemanya i altres. De manera que el procés d'independència, que aspira que ens convertim en un Estat, no té en compte aquesta realitat dels fluxos econòmics entre Catalunya i la resta d'Espanya i la resta del món. Aquí, doncs, tenim una qüestió molt important.

Finalment, i això em sembla que també és molt rellevant, aquesta incertesa política ens porta a abordar el tema de les multinacionals a Catalunya. ¿Què passarà amb les multinacionals a Catalunya? Ja sabeu que la Generalitat diu contínuament que Catalunya és tant important que les multinacionals han d'estar aquí i han de seguir invertint. Ja he dit des del primer moment que estem en la posició 142 del rànquing de les 262 regions europees. Així que, malgrat aquesta importància tan fantàstica nostra, quan una multinacional ha de prendre decisions primer mirarà altres indicadors. És dubtós que la seva decisió respongui al fet que nosaltres som fantàstics i per tant han d'estar aquí.

Arribats a aquest punt, ens cal posar de manifest la importància del sector de les multinacionals: l'any passat van haver, aproximadament, 45.000 empreses que van exportar; el gruix de l'exportació, però, va correspondre a 170 empreses, que són les que van exportar més de 50 milions d'euros. Només 170 empreses. I resulta que si mirem el rànquing d'aquestes 170, més de la meitat són empreses multinacionals, és a dir, filials de multinacionals radicades a Catalunya. De fet, som un país amb salaris baixos, o amb salaris relativament baixos que absorbim les tecnologies, d'acord amb el que es decideix des de les centrals de les multinacionals, allà onsevulla que estiguin, en diferents formes d'explotació aquí.

Per altre banda, tenim un port que està molt bé i un aeroport decent, malgrat les crítiques que es puguin fer i es fan contínuament a Aena i als ports de l'Estat. Perquè, malgrat tota aquesta filosofia que hi ha d'enfrontament, la realitat és que aquí tenim unes infraestructures més que correctes. Ja he dit abans que en el paràmetre infraestructures estem al lloc 95 en el rànquing europeu, mentre que globalment estem al 142. És a dir, tenim millors infraestructures que les que ens pertocarien per la mitjana on estem situats d'Europa.



En resum, el que crec és que hi ha incertesa respecte que faran aquestes multinacionals tan importants en una hipotètica separació de Catalunya de la resta d'Espanya i per descomptat d'Europa. Ja que és evident que, si ens separem d'Espanya, no és que ens expulsin d'Europa, és que ja no hi serem. Perquè si vosaltres teniu la curiositat d'anar a mirar el Google i al web o on vulgueu el Tractat de la Unió de Lisboa, allà veureu que són 28 els països membres de la Unió Europea. El Regne d'Espanya n'és un dels 28. En aquesta llista, Catalunya no hi és. Això vol dir que allò que diuen els independentistes: "és que no s'atreviran a expulsar-nos perquè som molt importants", és evident que no succeirà, perquè no és que no ens hagin d'expulsar és que no som membres. Els que són membres són els 28 estats que conformen la Unió Europea.

És a dir, atès que no estem a la llista dels 28 s'hauria de produir un procés d'ingrés. I el procés d'ingrés està sotmès a unes regles que són clares i definides: que siguis un estat reconegut internacionalment per Nacions Unides, cosa que ni som ni se'ns espera. Així ho ha dit fins i tot el Secretari General de les Nacions Unides: "vostès mai aspirin a ser un estat reconegut per l'Assemblea General de les Nacions Unides". En segon lloc, hauríem d'aconseguir la unanimitat de la resta de membres de la Unió Europea per ser admesos, per la qual cosa, de seguida queda clar, que no ho serem. Ho ha dit el Sr. Valls, que França mai donarà suport. Més encara després dels últims esdeveniments a Còrsega, on hi ha un moviment separatista; els corsos voldrien que se'ls acceptés la llengua particular que tenen; i Valls els ha dit que a França la llengua és el francès, i res d'acceptar el cors. Per no parlar del que passa en altres països. A més a més, també ho ha dit la Sra. Merkel, ho ha dit la Comissió Europea, i fins i tot ho ha dit també el Sr. Draghi. El Sr. Draghi que és aquest prestidigitador que ha aconseguit que la prima de risc nostra hagi baixat 400 punts, a base de comprometre's a comprar deute, a base d'una política monetària molt activa...

Per tant, això que nosaltres puguem estar a la Unió Europea, està ben clar que és que no. Per molt que el Sr. Junqueras digui que des l'estranger ens ajudaran en la independència, la cosa no va per aquí, sinó que va pel camí de la incertesa. I encara, a aquesta incertesa, hi hem d'afegir el fet que la política interna nostra a Catalunya i a Barcelona es basa en democràcies assembleàries. Democràcies



assembleàries que no sabem a on condueixen. Cada vegada que es produeix alguna declaració d'un responsable polític, al dia següent surten ONG anti sistema que desautoritzen el que sigui. Per entendre'ns, el sàinet de Junts pel Sí, o el sàinet de tota la investidura del Sr. Mas condicionada per 300.000 vots de la CUP; o, la situació actual en què no es pot aprovar cap pressupost, clarament posen de manifest la dificultat d'aconseguir un canvi d'orientació que proporcioni un marc de certesa.

La realitat és que, amb una presidenta del Parlament que ve de l'Assemblea Nacional de Catalunya i un President de la Generalitat que era el President de l'Associació de Municipis per a la Independència -acostumats els dos a manifestacions assembleàries- no es donen les condicions de canvi. Tot plegat, repeteixo, ens manquen aquells factors dinàmics, que podrien fer canviar les tendències naturals derivades de l'impuls econòmic. Dit d'una altra manera, els nostres alts polítics donen un missatge lamentable per a qualsevol inversor o qualsevol empresa local que vulgui crear un negoci o generar renda, ja que, en definitiva, exposar el capital és generar renda. I tot això, si no es compta amb una base sòlida o una certa seguretat, queda molt lluny. Perquè una cosa són els desitjos d'independentisme o els desitjos anti sistema que poden ser molt lloables, i que constitueixen una concessió política perfectament acceptable en els sistemes democràtics; i, una altra, l'impacte que aquestes pretensions polítiques poden tenir sobre la realitat de l'economia.

Acabaré com deia en començar: ara tenim un vicepresident del govern i conseller d'Economia i Finances que la primera gran entrevista que va donar al món, amb aquesta pretensió d'internacionalitzar el procés, la va donar al Financial Times. I, en comptes de posar una mica de suavitat o una mica d'oli per si hi havia algú que estava animat a venir cap aquí, doncs, no "jo el que vull és suport exterior per trencar amb Espanya". Aquest va ser el primer titular del *Financial Times*, que és un diari que llegeix molta gent i bastants responsables internacionals. Encara, va emfasitzar: "en 18 mesos". I va explicar al món, per si algú no se n'havia assabentat, que aquella resolució del dia 9 de novembre estava a la seva agenda política i a l'agenda econòmica del govern de Catalunya. També parlava de coses absurdes, i explicava que Espanya havia patit una gran revolució i que al



començament del XIX es van independitzar Argentina, totes les colònies sud-americanes, i, el 1898, Cuba, Puerto Rico i Filipines. Que, ara, els propers seríem nosaltres; que la propera independència d'Espanya la protagonitzaria Catalunya.

Evidentment, jo no sé si això, explicat al *Financial Times*, la gent s'ho ha pres en broma o amb el sentit que jo deia fa un moment: "escolti aquests no s'aclareixen, aquests estan somiant truites i, per tant, no ens convé arriscar-nos a fer negocis en aquest territori de bojós". Però és que a més a més, per rematar deia: "escolti és que Espanya està fatal: té un deute del 100% del PIB i per tant Espanya no arribarà mai a tornar el deute".

Imaginín! Si el Sr. Junqueras ja no estava encertat a l'hora d'explicar la nostra relació o el nostre desig d'independència en 18 mesos, quan va tractar d'enfonsar el deute espanyol, explicant que estava malament, va optar per una decisió totalment desafortunada.

No es va aturar aquí. També explicà que faríem una agència tributària pròpia i així desafiaríem el Tribunal Constitucional. És a dir, tot allò que estem cansats de sentir als mítings electorals d'aquí, però que, explicat al món, no afavoreix gens el futur econòmic brillant que tots voldríem: que aquests factors de competitivitat, aquests pilars, s'incrementessin per tal que Catalunya, en comptes d'estar al lloc 142, d'aquí una temporada, hagués escalat al 120, i després, molt millor si aconseguís el 90. Però, si fem totes aquestes declaracions, i si practiquem aquestes polítiques de no donar autoritzacions, de posar en qüestió els creuers (en aquest darrer any el turisme americà ha estat importantíssim, com mai ho havia estat), si posem pals a la roda a tots aquests elements, en comptes d'estar al 142 d'índex pot ser que baixem al 185, que és el nivell que tenim en l'àmbit institucional. Perquè en l'àmbit institucional estem pitjor que la mitjana, per allò que deia fa un moment sobre les facilitats per als negocis.

Tot plegat, jo crec que hem de tenir molt en compte aquests factors que he esmentat a l'hora d'explicar si una Catalunya independent fóra o no viable. Això, sense entrar a debatre la qüestió purament política. És evident que, des d'un punt de vista tècnic, el que farà o fa aquest procés és generar incertesa i la incertesa no és bona consellera quan es vol millorar el posicionament de Catalunya dins d'Espanya, dins d'Europa i dins del món.